

Symposium: Circulaire installaties: hoe kunnen wetenschap en praktijk elkaar versterken?

Datum

17 oktober 2023

Plaats

Faculteit Bouwkunde
Berlagezaal

Aanmelden

mail: info@stichtingwoi.nl

TU Delft en Stichting WOI organiseren een symposium over circulaire installaties. Circulaire installaties zijn een belangrijk onderdeel binnen Circulair bouwen.

Binnen de installatietechniek wordt vaak nog erg lineair gedacht. Alsof we niet te maken hebben met een toenemende schaarste aan grondstoffen in deze metaalintensieve sector. Het is tijd voor een radicaal andere denkwijze waarbij milieu-impact van materialen en circulariteit de boventoon voert. Op allerlei plekken wordt al druk geëxperimenteerd met gebouwen die ontworpen zijn vanuit circulariteitsprincipes, vaak zie je dat er dan echter nog weinig aandacht besteed is aan de (milieu-impact van) werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties. Alsof we met alleen losmaakbare gevel-elementen en biobased interieurmaterialen er al zijn als het gaat om een echt duurzaam gebouw realiseren.

Hoog tijd om met een aantal specialisten eens goed in het onderwerp circulaire installaties te duiken. Waarbij we een brug gaan slaan tussen wat er al aan goede, praktische initiatieven is in de praktijk en wat er vanuit wetenschappelijk onderzoek al bekend is. En nee, het is niet zo dat we denken alle antwoorden rond de succesvolle introductie van circulaire installaties al paraat hebben. Doel van de bijeenkomst is eerder inventariserend en agenda-zettend. We zijn op een ontdekkingsreis met nog vele vragen: hoe objectiever je circulariteit? hoe kunnen we circulariteitsprestaties meten? hoe pakken we het aan in de praktijk?

In dit symposium laten vertegenwoordigers uit de wetenschap zien wat de belangrijkste onderzoeksvragen zijn en wat eerste onderzoeksresultaten zijn. Vanuit de praktijk worden de huidige ontwikkelingen en behoeftes benoemd. Ervaringen die koplopers met circulaire installaties hebben opgedaan worden gedeeld.

Stichting WOI wil wetenschappelijke kennisontwikkeling stimuleren, initiëren en ondersteunen, zodat die nieuwe kennis zijn weg vindt naar het bedrijfsleven in de installatiesector.

WOI verbindt daartoe de uitvoerende bedrijven in de sector en de kennis ontwikkelende instellingen met elkaar. Zij fungeert als onafhankelijke initiator, en verbinder ten behoeve van alle partijen in de wetenschappelijke kennisketen.

WOI combineert vragen in de installatietechniek, die voortkomen uit maatschappelijke ontwikkelingen met onderzoek- en innovatieprogramma's in de wetenschappelijke wereld van zowel de universiteiten als de hogescholen. WOI brengt de verschillende werelden dichter bij elkaar en stimuleert nieuwe kennisontwikkeling en kennisbenutting.

Programma

Dagvoorzitter: drs. Ed Rooijackers

12:30 - 13:00 : Ontvangst en koffie

- **13:00 - 13:15** : Welkom namens TU Delft door hoogleraar installatietechniek Atze Boerstra
- **13:15 - 13:30** : Over de WOI door WOI voorzitter drs. ing. Aart van Gelder
- **13:30 -14:00** : Nina Boorsma TU Delft
 - Dr. ir. Nina Boorsma doet onderzoek naar hoe je remanufacturing in de praktijk kan brengen door te kijken naar de vroege fase van conceptontwikkeling
 - Onderwerp: Hoe ontwerpen we circulaire industriële producten?
- **14:00 – 14:30** : Atze Boerstra TU Delft
 - prof. dr. ir. Atze Boerstra wil dat we net zo objectief en systematisch installaties gaan beoordelen op milieuprestaties en circulariteit als we standaard al doen als het gaat om energieprestaties.
 - Onderwerp: Onderzoeksuitdagingen, circulariteit en installaties ’

14:30 -15:00 Pauze

- **15:00 -15:30** : Paul van Dorp TVVL expertgroep circulaire installaties
 - Paul van Dorp MsC is als adjunct-directeur werkzaam bij Van Dorp installaties en voorzitter van de TVVL voorzitter expertgroep circulaire installaties
 - Onderwerp: Ontwikkelingen en doelstellingen van de TVVL expertgroep circulaire installaties toelichten, met de meest recente bijbehorende bevindingen
- **15:30 -16:00** : Allard Lambers Rijksvastgoedbedrijf
 - ir. Allard Lambers streeft naar het maximaliseren van hergebruik en circulariteit in installaties bij het Rijksvastgoedbedrijf
 - Onderwerp: Praktijkervaringen van het Rijksvastgoedbedrijf met Circulaire installaties bij de renovatie van het kantoor Surinameweg te Haarlem en het Kantoor vol Afval te Katwijk

16:00 – 1630 Pauze

- 16:30 -17:15 Discussie aan de hand van dilemma’s en thema’s onder leiding van Atze Boerstra en Ed Rooijackers

17:15 Borrel

Onze sprekers:

Dr. Ir. Nina Boorsma is postdoc bij de faculteit Bouwkunde van de TU Delft. Ze doet onderzoek naar de implementatie van remanufacturing in verschillende industrieën, met name gericht op de vroege fase van het ontwerpproces. Ze vertaalt kennis opgedaan in onderzoek naar tools en methodes die bruikbaar zijn in de praktijk. In de toekomst zou ze graag meer experimenten opzetten met bedrijven om de mogelijkheden voor remanufacturing te kunnen verkennen.

Prof. Dr. Ir. Atze Boerstra is deeltijd-hoogleraar 'Building Services Innovation' bij de afdeling Architectural Engineering & Technology van de faculteit Bouwkunde van de TU Delft. Hier verzorgt hij o.a. installatie- en binnenmilieu-onderwijs zowel voor bachelor- als masterstudenten. Ook is hij intensief betrokken bij begeleiding van afstudeerders. Onderzoeksspeerpunten van Atze zijn o.a. ventilatie en overdracht van infectieziekten, microklimatisering en milieuprestaties van installaties. Atze is tevens directeur van adviesbureau bba binnenmilieu en partner bij DGMR (moederbedrijf van bba).

Drs. Paul van Dorp werkt als adjunct-directeur bij Van Dorp installaties. Naast de verantwoordelijkheid voor het deskundig uitvoeren van beheer & onderhoudsactiviteiten wilt Van Dorp installaties een vooruitstrevende rol innemen in de aankomend energie- en circulaire transitie. Paul is voorzitter van de TVVL expertgroep circulaire installaties en lid van de Techniek Nederland commissie Circulariteit. Het doel van de TVVL expertgroep is om de transitie naar een circulaire economie te versnellen door ketensamenwerking te bevorderen, gezamenlijk kennis en ervaring op te bouwen en te delen.

Ir. Allard Lambers werkt als duurzaamheidsadviseur bij het Rijksvastgoedbedrijf. Eén van de speerpunten in zijn werk is het bevorderen van circulariteit in installaties. Als grootste vastgoedeigenaar kan en moet het Rijksvastgoedbedrijf hier een belangrijke rol in spelen. Door samenwerking in de hele bouwketen én door het uitvoeren van pilotprojecten probeert het Rijksvastgoedbedrijf te leren en stappen in de goede richting te zetten. Het delen van kennis en ervaringen (zowel goede als slechte) is hierin essentieel.